

บทที่ 8 : การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ ทางสื่อวิทยุ

สัปดาห์ที่ 15

ผศ.วิภาณี แม้นอินทร์

◆ คุณลักษณะของสื่อวิทยุ ◆

1. ถ่ายทอดเสียงรับฟังได้ทันที
2. การผลิตรายการกระทำได้อย่างรวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อย
3. ประชาชนสามารถซื้อหาเครื่องรับวิทยุได้ง่าย , ราคาไม่แพง
4. ประชาชนสามารถเปิดรับได้ทันที และรวดเร็ว
5. เนื้อหารายการสามารถแปลถ่ายทอดได้หลายภาษา

◆ รูปแบบของข่าววิทยุ ◆

1. ข่าวอ่าน
2. ข่าวประกอบเสียง

◆ โครงสร้างของข่าววิทยุ ◆

1. ไม่นิยมเขียนวรรคหน้า (**Lead**)
2. การเขียนพาดหัว (**Headline**) ต้องสื่อความหมายชัดเจน สมบูรณ์กว่าพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์

ตัวอย่าง

👉 นสพ. : ประกวดคำขวัญ

👉 วิทยุ : การสื่อสารแห่งประเทศไทยจัดประกวดเรียงความ

บทกลอน และคำขวัญ

ตัวอย่าง

👉 นสพ. : รัฐบาลเปิดทำเนียบในวันเด็ก พร้อมให้เด็กทดลองนั่งเก้าอี้

นายกฯ

👉 วิทยุ : สำนักนายกรัฐมนตรีเปิดทำเนียบรัฐบาลเพื่อให้เยาวชน
เข้าทัศนศึกษา กิจกรรมน่าสนใจประกอบด้วย การเข้าพบนายกรัฐมนตรีและ
นั่งเก้าอี้ประจำตำแหน่งนายกฯ ในวันเด็กแห่งชาติ

3. เนื้อหาข่าว (**Body**) สั้น กระชับรัดกุมว่าข่าว
ประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์ เนื้อหาข่าวประมาณ
10 บรรทัด ใช้เวลาประมาณ 1 นาที

รูปแบบเอกสารข่าวประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียง

1. ส่วนหัวกระดาษ (Heading)

2. ส่วนสำหรับสื่อสารกับบรรณาธิการผู้คัดเลือกข่าว
ประกอบด้วย

ชื่อข่าว _____

ออกอากาศ ณ สถานที่ _____

ความยาวข่าว _____ นาที/วินาที

3. ส่วน Headline ของข่าว

4. ส่วน Body

5. ส่วนท้ายข่าว

◆ ข้อควรระวังในการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ทาง

วิทยุ ◆

1. ไม่ควรเริ่มต้นประโยคด้วยชื่อบุคคลที่ประชาชนทั่วไปไม่รู้จัก
2. อย่าใช้สรรพนาม “เธอ” “เขา” “ท่าน” ควรใช้ชื่อแทน
3. หลีกเลี่ยงการใช้คำเทคนิค
4. หลีกเลี่ยงคำว่า “ที่นี่” “ที่นั่น” “สถานที่ดังกล่าว”
“วันเวลาดังกล่าว” ควรระบุให้ชัดเจน

5. หากต้องการเน้นคำหรือบางประโยค ให้ขีดเส้นใต้คำ หรือประโยคนั้น ๆ

6. หลีกเลี่ยงการใช้อักษรย่อ

7. เมื่อต้องการให้ผู้อ่านเว้นจังหวะในการอ่านข่าวจาก ต้นฉบับ ให้ใช้เครื่องหมายเส้นเฉียง 2 เส้น //

8. หากมีคำออกเสียงเฉพาะ ควรเขียนคำกำกับไว้ในวงเล็บ

9. กรณีตัวเลขหลายหลัก ให้เขียนเป็นตัวอ่าน

เช่น 186,900 บาท เขียนว่า หนึ่งแสนแปดหมื่น หกพันเก้าร้อยบาท

10. กรณีตัวเลขละเอียดมากเกินไปเป็นประจำประมาณเอา

เช่น 9,876,543.21 บาท เขียนว่า ประมาณ 10 ล้านบาท

11. เมื่อจบเนื้อหาข่าวให้ใช้เครื่องหมาย # หรือ “จบข่าว”

◆ การเขียนบทวิทยุเพื่อการประชาสัมพันธ์ ◆

ความหมายของบทวิทยุเพื่อการประชาสัมพันธ์

บทวิทยุเพื่อการประชาสัมพันธ์ หมายถึง
บทรายการวิทยุที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล
ต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยมุ่งผลในด้านการ
ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน

◆ องค์ประกอบของบทวิทยุกระจายเสียง ◆

1. คำพูด

2. เสียงดนตรี หรือ เสียงเพลง

☞ ประโยชน์ของเสียงดนตรี

2.1 ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำรายการ

2.2 ใช้สร้างอารมณ์

2.3 ใช้ในการเปลี่ยนประเด็น

3. เสียงประกอบ

◆ การใช้ภาษาในการเขียนบทวิทยุกระจายเสียง ◆

1. เขียนเพื่อฟัง มิใช่ เขียนเพื่ออ่าน
2. กระจ่างชัด ไม่คลุมเครือ
3. เน้น , ย้ำประเด็นสำคัญของเรื่อง
4. เริ่มต้น + ลงท้าย น่าจดจำ
5. ประโยคแต่ละประโยคที่นำเสนอควรสั้น แต่สื่อ
ความหมายชัดเจน

6. เขียนบทให้พอดีกับเวลาที่ออกอากาศ

7. ทราบคำศัพท์เทคนิค

- 👉 **FADE IN (F / I)** - การสั่งนำเสียงเข้าสู่รายการ
- 👉 **FADE OUT (F / O)** - การสั่งนำเสียงออกจากรายการ
- 👉 **FADE UNDER (F / UN)** - การสั่งให้มีดนตรีคลอระหว่าง
การสนทนา
- 👉 **FADE DOWN (F / DOWN)** - การสั่งลดระดับเสียงให้เบากว่า
ระดับที่เป็นอยู่

👉 **SOUND EFFECT (SFX)** – การให้เสียงประกอบ
รายการ เช่น SFX เสียงแทรครอยนต์

👉 **VOX POP** – การสัมภาษณ์ทัศนจากบุคคล
ต่าง ๆ เพื่อประกอบสาระในรายการ

8. คำนี้เรื่องการใช้คำ

👉 **ไม่ใช่คำย่อ** , ในกรณีที่มีคำยากควรระบุคำอ่านไว้
ด้วย , ถ้ามีตัวเลขให้เขียนลักษณะประมาณ

9. สร้างความรู้สึกร่วมใจกับผู้ฟัง

◆ ขั้นตอนการเขียนบทวิทยุกระจายเสียงเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ ◆

1. พิจารณาวัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์
2. วิเคราะห์กลุ่มผู้ฟัง
3. กำหนดรูปแบบรายการ

☞ สปอต (Spot)

☞ จingle (Jingle)

☞ บทความ

☞ สารคดี

☞ สัมภาษณ์

4. กำหนดเนื้อหาของรายการ

- 👉 เสนอนโยบาย
- 👉 แก้ไขปัญหาความเข้าใจผิด
- 👉 เปลี่ยนแปลงทัศนคติ / พฤติกรรม

5. กำหนดเค้าโครงเรื่อง

◆ แนวทางการเขียนบทวิทยุเพื่อรณรงค์ทาง
ประชาสัมพันธ์ ◆

1. มีสาระสำคัญเฉพาะเจาะจง
2. เสนอเหตุผลสนับสนุน
3. มีแนวทางที่สามารถปฏิบัติได้
4. ใช้ภาษาจดจำง่าย

The end

⊕ เอกสารอ้างอิง ⊕

วิภาณี แม้นอินทร์. (2564). การเขียนเพื่อการ
ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กร. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.